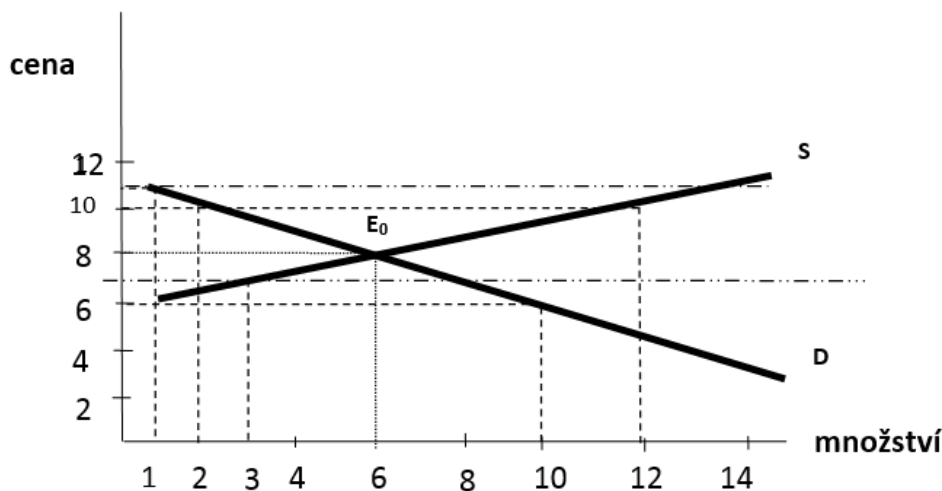

1. Vláda zavedla novou daň 5 haléřů za jeden prodaný výrobek. Výrobci vyrábí v dokonale konkurenčním prostředí. Poptávka i nabídka mají stejnou cenovou elasticitu. Při zavedení této daně v grafu nabídky a poptávky:
 - a) se nabídková křivka posune nahoru o 5 haléřů, ale jelikož poptávka je dokonale elastická, nemění se cena,
 - b) se nabídková křivka posune nahoru o méně než 5 haléřů, ale jelikož je poptávka vysoce elastická, cena vzroste o právě 5 haléřů,
 - c) se nabídková křivka posune nahoru o 5 haléřů,
 - d) se nabídková křivka posune nahoru o 5 haléřů, ale jelikož není nabídka dokonale elastická, cena se změní o méně jak 5 haléřů,
 - e) se nabídková křivka posune nahoru o 5 haléřů a cena se zvýší přesně o 5 haléřů.
2. Změna způsobená zvýšením daně, uvedená v předchozím příkladu, se dá popsat jako:
 - a) pokles nabídky doprovázený poklesem poptávaného množství,
 - b) pokles nabízeného množství doprovázený poklesem poptávaného množství,
 - c) pokles nabídky doprovázený poklesem poptávky,
 - d) pokles nabízeného množství doprovázený poklesem poptávky,
 - e) nic z výše uvedeného.
3. Změna poptávaného množství, na rozdíl od změny poptávky, znamená:
 - a) že se kupující rozhodli za danou cenu kupovat menší nebo větší množství než předtím,
 - b) že se cenová elasticita poptávky snížila nebo zvýšila,
 - c) že se změnilo nakupované množství, nehledě na faktor, který tuto změnu způsobil,
 - d) že se změnila tržní cena a nakupující změnili odpovídajícím způsobem nakupované množství,
 - e) nic z výše uvedeného.
4. Která z odpovědí na předchozí otázku by odpovídala změně poptávky?
5. Byla zjištěna nabídka a poptávka po házecích talířích. Graficky vypadá takto:

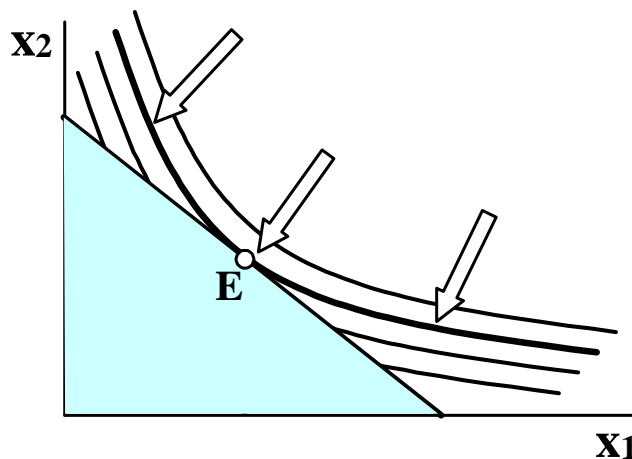
- a) Výrobci házecích talířů přesvědčí vládu, že výroba házecích talířů pomáhá vědcům studovat aerodynamiku a jsou tedy důležité pro obranu země. Kongres odhlasuje minimální cenu na úrovni 2 dolary nad rovnovážnou cenou. Jaká bude nová tržní cena? Kolik házecích talířů se prodá?
 - b) Rozhoření studenti uspořádají demonstrační pochod ve Washingtonu a požadují snížení ceny házecích talířů. Přesvědčí kongres a ten odhlasuje zrušení minimální ceny a zavede cenový strop 7 dolar pod původní cenou. Jaká bude nová tržní cena? Kolik házecích talířů se prodá?
6. Předpokládejme, že poptávková křivka po pšenici je dokonale cenově neelastická. Jestliže je zavedena daň 1 Kč za metr pšenice, pak:
 - a) cena vzroste, ale o méně jak 1 Kč, poptávané množství poklesne,

- b) cena vzroste o 1 Kč, ale nakupované množství se nezmění,
 c) cena vzroste o méně jak 1 Kč, poptávané množství se nezmění,
 d) cena vzroste o 1 Kč, poptávané množství se sníží,
 e) nic z výše uvedeného.
7. Růst poptávky vedl k nastolení nové krátkodobé rovnováhy. Postupně dochází k nastolení dlouhodobé rovnováhy. V obvyklém případě dlouhodobě rovnovážná cena bude ve srovnání s krátkodobě rovnovážnou cenou:
- a) vyšší,
 b) nižší,
 c) stejná,
 d) cokoliv z výše uvedeného.
8. Koncept nabídky ve velmi krátkém období, krátkém období a dlouhém období je založen na tom, že:
- a) v dlouhém období postupně roste vzdělání pracovníků a technická úroveň výrobních zdrojů a to vede k poklesu ceny,
 b) cena výrobku roste s růstem transakčních nákladů,
 c) to, jakým způsobem se nabídka přizpůsobí poptávanému množství, záleží na délce času, kteří mají výrobci k tomu, aby změnili své výrobní postupy a zásoby vstupů,
 d) aby měla analýza smysl, je nutné hovořit o množství, které je nabízeno v průběhu určitého času,
 e) nic z výše uvedeného.
9. Co vyjadřuje křížová elasticita poptávky a jakých hodnot dosahuje pro:
- a) pivo a víno,
 b) tenisové rakety a tenisové míčky,
 c) tenisové rakety a pivo.
10. Uveďte příklady statků, které odpovídají následujícím charakteristikám:
- a) vysoká cenová i důchodová elasticita,
 b) nízká cenová i důchodová elasticita,
 c) vysoká cenová a nízká důchodová elasticita,
 d) nízká cenová a vysoká důchodová elasticita.
11. V následující tabulce je uveden mezní a celkový užitek ze spotřeby různého množství X a Y:

Množství jednotek	MU_X	TU_X	MU_Y	TU_Y
3	32	348	20	130
4	28	376	18	148
5	24	400	16	164
6	20	420	14	178
7	16	436	12	190
8	12	448	10	200
9	8	456	8	208
10	5	461	5	213
11	3	464	3	216

- a) Předpokládejme, že cena X je 2,40 Kč, cena Y je 1,00 Kč a že náš důchod činí 20 Kč. Jaká bude optimální úroveň spotřeby X a Y? Budeme spotřebovávat ... jednotek X a ... jednotek Y. Celkový užitek ze spotřeby X a Y bude
- b) Necht' nyní klesne cena X na 1.00, cena Y a důchod zůstávají stejné. Nyní budeme spotřebovávat ... jednotek X, ... jednotek Y. Celkový užitek se zvýšil na

12. Cena X je 1,50 Kč, cena Y 1,00 Kč. Jestliže je v optimu mezní užitek ze spotřeby Y roven 30, pak mezní užitek ze spotřeby X musí být v optimu roven:
- 15
 - 20
 - 30
 - 45
 - na základě dostupných informací nelze říci.
13. Jestliže v předchozí otázce byl v optimu roven 30 celkový užitek ze spotřeby Y (ne mezní užitek), jaká z předchozích odpovědí odpovídá celkovému užitku ze spotřeby X v tomto optimu?
14. V reakci na změnu ceny nebo důchodu se spotřebitel přesouvá ze starého optima do nového optima. V tomto optimu jsou mezní užítky ze spotřeby obou statků nižší než v předchozím optimu. Zvyky ani preference spotřebitelů se nezměnily. Spotřebitel
- si pohoršil oproti původní situaci,
 - si polepšil oproti původní situaci,
 - si pohoršil oproti původní situaci pouze tehdy, když přesun byl vyvolán změnou důchodu,
 - si polepšil oproti původní situaci pouze tehdy, když přesun byl vyvolán změnou cen,
 - může být na tom lépe i hůře, na přesnější odpověď nemáme dostatek informací.
15. Myšlenka spotřebitelského přebytku je založena na tom, že:
- přbytek spotřebitelů ze spotřeby nějakého zboží je vyšší než přbytek výrobců z výroby tohoto zboží,
 - spotřebitelé by byli ochotni zaplatit za dané množství nakupovaného zboží více než skutečně zaplatili,
 - mezní užitek ze spotřeby první jednotky zboží může být mnohem vyšší než celkový užitek ze spotřeby většího množství tohoto zboží,
 - celkový užitek spotřebitele roste jak s růstem důchodu, tak s poklesem ceny spotřebovávaného zboží,
 - když je poptávka cenově neelastická, kupující mohou koupit větší množství zboží za nižší cenu.
16. Pozice a tvar indifferenční křivky jsou ovlivněny:
- zvyky spotřebitelů a velikostí jejich důchodů,
 - pouze cenou nakupovaného zboží,
 - zvyky, výší disponibilního důchodu a cenou nakupovaného zboží,
 - cenou nakupovaného zboží, výší disponibilního důchodu, ale ne zvyky,
 - pouze zvyky spotřebitelů.
17. Pohyb spotřebitele do rovnovážné pozice lze pomocí indifferenční mapy popsat takto:
- spotřebitel se posouvá po rozpočtové přímce do pozice s nejvyšší nominální hodnotou spotřebovávaného zboží
 - spotřebitel se posouvá po rozpočtové přímce do bodu, kde je sklon rozpočtové křivky roven poměru cen
 - spotřebitel se posouvá podél rozpočtové přímky až do bodu, kdy mezní užitek ze spotřeby jednoho statku není roven meznímu užitku ze spotřeby statku druhého
 - spotřebitel si vybere indifferenční křivku s nejvyšším užitekem, která je při dané rozpočtové přímce dostupná
 - spotřebitel si vybere indifferenční křivku s nejvyšším užitekem, která protíná rozpočtovou přímku

18. Jedno z následujících tvrzení je nesprávné:

- a) Každý bod na indifferenční křivce představuje rozdílnou kombinaci dvou statků.
- b) Každý bod na rozpočtové přímce představuje rozdílnou kombinaci dvou statků.
- c) Všechny body na indifferenční křivce mají stejnou hodnotu užitku.
- d) Všechny body na rozpočtové přímce stojí stejnou cenu.
- e) Všechny body na indifferenční křivce stojí stejnou cenu.

19. Bylo Vám řečeno, že indifferenční křivka statku X a Y je rostoucí. Vaše správná reakce na tento výrok by měla být:

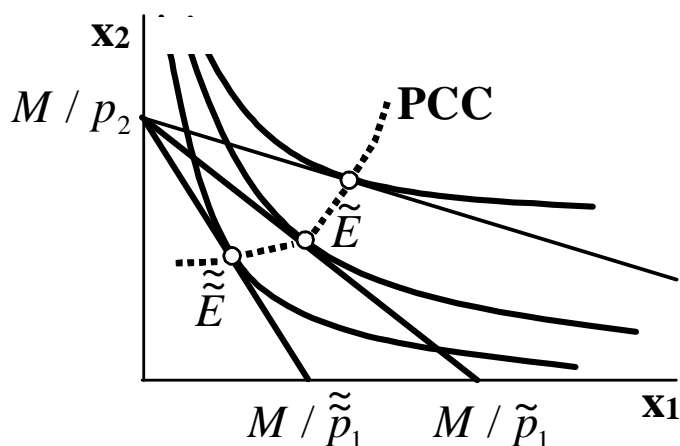
- a) musel vzrůst důchod spotřebitele,
- b) toto není možné, neboť by to znamenalo, že spotřebitel nemá užitek ani ze spotřeby X, ani Y,
- c) musely se změnit návyky spotřebitele,
- d) musela se změnit cena X nebo Y,
- e) je to možné pouze tehdy pokud jeden ze statků X nebo Y přináší spotřebiteli záporný užitek.

20. Nakreslete izokvanty užitku (indifferenční křivky) pana Pohody. Vyznačte, jakým směrem roste jeho užitek. Pan Pohoda:

- a) rád pije kávu a čaj (x – káva, y – čaj),
- b) avšak trpí bohužel cukrovkou, a proto nemůže sladit cukrem (x – cukr, y – čaj),
- c) zároveň velmi rád píše propiskou (x – propiska bez náplně, y – náplň do propisek),
- d) si ve volném čase rád čte, ale velmi nerad pracuje na zahradě (x – čas strávený prací na zahradě, y – čas strávený čtením),
- e) a je mu úplně jedno, jestli čte detektivku nebo román (x – čas strávený četbou detektivky, y – čas strávený četbou románu).

21. Co to je cenová spotřební křivka?

- a) optimální kombinace statků X a Y při různé ceně jednoho z těchto statků,
- b) má vždy kladný sklon,
- c) je shodná s poptávkovou křivkou po určitém statku,
- d) Engelova křivka,
- e) odvozuje se z důchodové trajektorie optima.

22. Zda je statek Giffenovým statkem, můžeme poznat z:

- a) cenové spotřební křivky,
- b) důchodové trajektorie optima,
- c) poptávkové křivky,
- d) nabídkové křivky,
- e) Engelovy křivky.

23. Důchodový efekt jde proti směru efektu substitučního u:
- všech statků,
 - statků běžných a podřadných,
 - statků Giffenových a normálních, statků běžných,
 - statků Giffenových a podřadných.
24. Spotřeba x_1 jednotek statku A a x_2 jednotek statku B přináší spotřebiteli celkový užitek $u=x_1x_2$. Statek A stojí 10 Kč a statek B stojí 20 Kč.
- Jaké je optimum spotřeby těchto dvou statků pro spotřebitele s důchodem 120 Kč?
 - V předchozím příkladě dojde ke snížení ceny statku A na 3.60 Kč. Spočtěte substituční, důchodový i celkový efekt. Je A podřadný statek?
 - Zapište tvar PCC křivky obecně. Určete křížovou elasticitu statku B. Jaký je vztah mezi statky A a B?
 - Spočtěte individuální poptávkou křivku po statku A.
 - Spočtěte důchodovou trajektorii optima a Engelovu křivku pro statek A. Určete důchodovou elasticitu statku A. Je statek A luxusní?
25. Předpokládejte dva spotřebitele: Adama a Boženu. Oba mají stejnou užítkovou funkci jako v předchozím případě. Statek A stojí 10 Kč a statek B stojí 20 Kč. Adam má k dispozici důchod 120 Kč a Božena 100 Kč. Najděte optimální spotřebu při daných důchodech. Určete rovnici definující kontraktační čáru při celkovém spotřebovaném množství statku A rovnému 9 a statku B rovnému 4. Jaké je v tomto případě optimální množství statků nakupovaných oběma spotřebiteli, jestliže chceme maximalizovat součet užitek obou spotřebitelů?